

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตาม โครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งการนำเสนอตามหัวข้อที่ศึกษาดังนี้

4.1 โครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา

4.2 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตาม โครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา

4.4 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนระหว่างกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการขยะแห้งแล่งไข่กับกลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา

4.5 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตาม โครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา

4.5.1 ระยะเวลาในการอยู่อาศัย

4.5.2 ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อผู้นำท้องถิ่นและพนักงานเทศบาล

4.5.3 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการคัดแยกมูลฝอยตาม โครงการขยะแห้งแล่งไข่

4.5.4 ความรู้ความเข้าใจในเรื่องมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอย

4.5.5 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตาม โครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา

4.6 ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา

4.1 โครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา

ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลนครยะลา นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหามูลฝอย ปริมาณมูลฝอยของเทศบาลนครยะลามีปริมาณ 80 - 100 ตันต่อวัน (สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครยะลา, 2543) มูลฝอยที่เก็บได้นั้นไม่มีการคัดแยกเป็นประเภทมูลฝอยเปียก มูลฝอยแห้ง ปัญหามูลฝอยเหล่านี้จึงก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน อีกทั้งต้องใช้งบประมาณในการจัดการมูลฝอย ได้แก่ การเก็บ การกวาด การขนส่ง การขนถ่าย ตลอดจนการกำจัด เป็นจำนวนมากในแต่ละปี

เทศบาลนครยะลา มีนโยบายให้ความสำคัญในการพัฒนาบ้านเมืองควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมให้องค์กรเอกชนและประชาชนในเขตเทศบาลนครยะลา ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตเมือง โดยมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน โดยการสร้างความตระหนักและจิตสำนึกให้มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในการรักษาและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหามูลฝอยในเขตเทศบาลนครยะลา เนื่องจากทางเทศบาลนครยะลา ได้รับงบประมาณส่วนหนึ่งจากกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (ในปัจจุบัน คือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ให้ดำเนินการจัดสร้างระบบฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาลขึ้น ทางเทศบาลนครยะลาถึงเห็นประโยชน์แล้วว่าจะเป็นการเพิ่มระยะเวลาการรองรับมูลฝอยในสถานที่ฝังกลบมูลฝอยให้ใช้ได้ยาวนานยิ่งขึ้น ต่อมาในปี พ.ศ.2542 ทางเทศบาลนครยะลาได้ทำพิธีลงนามบันทึกความร่วมมือกับ โครงการพัฒนาวิชาการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนเมือง โดยสมาคมมหาวิทยาลัยแห่งแคนาดา ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2542 ณ ห้องประชุมเทศบาลนครยะลา โดยมีข้อตกลงร่วมมือระหว่างกันในอันที่จะดำเนินการพัฒนางานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนให้ชุมชนต่างๆ พัฒนาขีดความสามารถในการเสริมสร้างจิตสำนึก และการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ที่เหมาะสม และไม่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม

ในเบื้องต้นทางเทศบาลนครยะลาได้เน้นการปลูกสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีส่วนร่วม ในการคัดแยกมูลฝอยก่อนที่จะทิ้งและลดการก่อให้เกิดมูลฝอย เพื่อช่วยกันทำให้เทศบาลนครยะลาเป็นเมืองที่มีความสะอาดเรียบร้อย และช่วยประหยัดงบประมาณของเทศบาลนครยะลาในการเก็บ การกวาด การขนส่ง การขนถ่าย ตลอดจนการกำจัด เพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครยะลาดีขึ้น

โครงการแรกที่เกิดขึ้น คือ “โครงการขยะแห้งแลกไข่” เบื้องต้นก่อนที่จะมี “โครงการขยะแห้งแลกไข่” ทางเทศบาลนครยะลาไม่ได้ดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมที่เน้นการลดปริมาณมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดเลย มีแต่การจัดการมูลฝอยที่ปลายทาง ซึ่งเป็นงานที่ปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน ได้แก่ การเก็บ การกวาด การขนส่ง การขนถ่าย และการกำจัด เมื่อได้ทำพิธีลงนามบันทึกความร่วมมือกับ โครงการพัฒนาวิชาการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนเมือง โดย สมาคมมหาวิทยาลัยแห่งแคนาดา ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย จึงได้ดำเนินงาน “โครงการขยะแห้งแลกไข่” ถือได้ว่าเป็นโครงการแรกและเป็นโครงการต้นแบบของเทศบาลนครยะลา ซึ่งทางเทศบาลนครยะลาได้ต้นแบบมาจากชุมชนคลองเตย กรุงเทพมหานคร ในเบื้องต้นทางเทศบาลนครยะลาได้ขอความร่วมมือจากกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมคลองเตย ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มโครงการขยะแห้งแลกไข่ไว้ในประเทศไทย มาเป็นผู้ให้ความรู้และได้ช่วยในการนำร่องกิจกรรมขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา

ก่อนการดำเนินโครงการขยะแห้งแลกไข่ ทางเทศบาลนครยะลา ได้จัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการในการจัดการมูลฝอยแบบผสมผสาน ให้กับเจ้าหน้าที่ของทางเทศบาล และ ผู้นำชุมชน ณ ห้องประชุมของทางเทศบาลนครยะลาต่อจากนั้นได้นำเจ้าหน้าที่ของทางเทศบาลนครยะลา กับ ผู้นำชุมชน ไปศึกษาดูงานด้านการจัดการมูลฝอย ณ จังหวัดนครปฐม จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดลำพูน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ กรุงเทพมหานคร เพื่อจะใช้เป็นแนวทางเลือกและกลยุทธ์ในการดำเนินการจัดการมูลฝอยในเขตเทศบาลนครยะลา ในอันที่จะลดปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชนให้น้อยลง (สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครยะลา, 2543)

เมื่อได้ข้อมูลและแนวทางการดำเนินงานลดปริมาณมูลฝอย จากการไปศึกษาดูงานในสถานที่ดังกล่าวแล้วนั้น ทางเทศบาลนครยะลา พร้อมด้วยคณะกรรมการชุมชน แกนนำชุมชน จึงได้กลับมาจัดทำโครงการลดปริมาณมูลฝอยชุมชนที่เรียกว่า “โครงการขยะแห้งแลกไข่” โดยสามารถลำดับพัฒนาการของโครงการได้ดังนี้

4.1.1 ระยะก่อนการดำเนินงานโครงการขยะแห้งแลกไข่ ซึ่งเป็นระยะที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นระยะที่มีการปรึกษาหารือกันระหว่างทางเจ้าหน้าที่ของทางเทศบาลนครยะลา คณะกรรมการชุมชน แกนนำชุมชนว่าจะทำโครงการลดปริมาณมูลฝอยในเทศบาลอย่างไรดี จากการไปศึกษาดูงานมา จึงได้ข้อสรุปที่จะทำโครงการขยะแห้งแลกไข่ ในระยะแรกเริ่มดำเนินโครงการขยะแห้งแลกไข่ในชุมชนสิทธิโรต ซอย 8 กับชุมชนหลังโรงเรียนเทศบาล 5 เป็นชุมชนนำร่อง เพราะทั้ง 2 ชุมชนมีจุดเด่นตรงที่คณะกรรมการชุมชนมีความพร้อมและมีความต้องการที่จะดำเนินงานในโครงการขยะแห้งแลกไข่ อีกทั้งต้องการให้ชุมชนมีความสะอาดเรียบร้อย เพราะในขณะนั้นทั้ง 2 ชุมชนมีความสกปรกมาก การประชาสัมพันธ์ในระยะแรกของการดำเนินโครงการ

ขยะแห้งแลกไข่ จะใช้รถกระจายเสียงของทางเทศบาลขับไปรอบๆ เขตเทศบาลนครยะลา แต่จะเน้นหนักครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชนนำร่องของโครงการขยะแห้งแลกไข่เป็นหลัก นอกจากนี้ยังใช้วิธีการแจกแผ่นพับ ใบปลิว แนะนำโครงการและรายละเอียดของขยะแห้งที่ทางเทศบาลนครยะลาทำการรับแลกโดยให้คนงานเก็บ กวาด ของทางเทศบาลนครยะลาเป็นผู้ไปแจกเอกสารดังตามบ้านเรือน

4.1.2 ระยะเวลาดำเนินโครงการขยะแห้งแลกไข่

การดำเนินงานโครงการขยะแห้งแลกไข่ ได้มีการดำเนินโครงการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2543 จนกระทั่งถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2550 โดยมีรายละเอียดของการดำเนินงานในโครงการขยะแห้งแลกไข่ในแต่ละปีดังต่อไปนี้

1) พ.ศ. 2543 ถือเป็นระยะเริ่มต้นของโครงการขยะแห้งแลกไข่ โดยเริ่มดำเนินโครงการครั้งแรกในชุมชนนำร่อง 2 ชุมชน คือ ชุมชนสิโรตส ซอย 8 กับชุมชนหลังโรงเรียนเทศบาล 5 ซึ่งชุมชนหลังโรงเรียนเทศบาล 5 ถือเป็นชุมชนแห่งแรกของการจัดกิจกรรมในโครงการขยะแห้งแลกไข่โดยจัดครั้งแรกในวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2543 ปรากฏว่ามีเยาวชนและประชาชนเข้าร่วมจำนวน 401 คน นำขยะแห้งมาแลกกับไข่ไก่ของทางเทศบาลนครยะลา คิดเป็นขยะแห้งประมาณ 2,000 กิโลกรัม ซึ่งสามารถแบ่งขยะแห้งออกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังแสดงตาราง 4-1

ตาราง 4-1 ประเภทและจำนวนของขยะแห้ง

ประเภทขยะ	จำนวน (กิโลกรัม)
1. กระดาษ	436
2. ขวดแก้ว	1,115
3. พลาสติก	192
4. กระจป่อง	80
5. ยาง	7
6. ขวดพลาสติกกลม	315 ใบ
7. พัดลมชำรุด	3 เครื่อง

จากปริมาณขยะแห้งทั้งหมดสามารถนำมารับแลกกับไข่ไก่ของทางเทศบาลนครยะลาได้จำนวน 2,521 ฟอง และทางเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการก็นำขยะแห้งเหล่านี้ไปจำหน่ายให้กับร้านรับซื้อของเก่าในเขตเทศบาลนครยะลา ได้เงินมาเป็นจำนวน 2,882 บาท หักลบกับเงินที่เอาไปซื้อไข่ไก่ จำนวน 3,227 บาท ก็ถือว่าขาดทุนเล็กน้อย แต่สิ่งที่มีประโยชน์คือ แทนที่ขยะแห้งดังกล่าวจะอยู่ภายในบ้านหรือถูกนำไปทิ้งลงถังขยะแล้วนำไปฝังกลบก็ยังสามารถนำขยะแห้งเหล่านั้น ไปใช้ใหม่โดยการรีไซเคิลต่อไปได้ รวมทั้งพื้นที่บริเวณชุมชนหลังเทศบาล 5 มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยมากยิ่งขึ้น อีกทั้งถือเป็นการสร้างควมมีวินัยให้กับประชาชนในเขตเทศบาลมากขึ้น ชาวชนกัมีจิตสำนึกในเรื่องการจัดการมูลฝอย ซึ่งเป็นรากฐานที่ดีแก่สังคมส่วนรวม ประชาชนในชุมชนก็ได้นำไข่ไก่ไปใช้สำหรับการบริโภคในครัวเรือน เป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนอีกด้วย

นอกจากประโยชน์ที่ได้รับแล้ว การดำเนินงานโครงการขยะแห้งแลกไข่ในระยะเริ่มแรกก็ประสบปัญหาหลักคือ ประชาชนในวัยผู้ใหญ่จะไม่เข้าร่วมในการนำขยะแห้งมาแลกกับไข่ไก่ของทางเทศบาลนครยะลา เหตุผลที่สำคัญที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าประชาชนในวัยผู้ใหญ่ จะอายุที่จะนำขยะแห้งเพียงเล็กน้อยแล้วมาเข้าแถวรับแลกกับไข่ไก่ ดังนั้นกลุ่มที่ให้ความร่วมมือและเข้าร่วมในกิจกรรมของโครงการขยะแห้งแลกไข่ คือ กลุ่มเด็กและเยาวชนเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งจำนวนผู้ที่เข้าร่วมในโครงการขยะแห้งแลกไข่มีปริมาณน้อย จำเป็นต้องเร่งการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่าเดิม และชักชวนแกนนำของชุมชนให้เข้าร่วมในโครงการขยะแห้งแลกไข่ให้มากกว่าเดิม

2) พ.ศ.2544 โครงการขยะแห้งแลกไข่ เริ่มประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพึงพอใจ โดยทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ และแกนนำของชุมชนได้ให้ความร่วมมือในการนำขยะแห้งมาแลกกับไข่ไก่ของทางเทศบาลมากขึ้น โดยทางเทศบาลจะทำการแลกไข่ไก่ในทุกๆ วันเสาร์ นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากบริษัทเจริญโภคภัณฑ์อาหารจำกัด (มหาชน) ในการขายไข่ไก่ให้ในราคาที่ถูกลงกว่าราคาในท้องตลาด จึงช่วยทำให้ลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน

3) พ.ศ. 2545 – 16 กรกฎาคม 2547 ได้ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องประมาณเดือนละ 1-2 ครั้ง ทั้งนี้เนื่องมาจากปริมาณขยะเริ่มลดน้อยลง ประชาชนจึงไม่มีขยะที่จะนำมาแลกกับทางเทศบาล อีกทั้งประชาชนก็เรียนรู้ที่จะคัดแยกขยะและนำขยะที่คัดแยกได้ไปขายกับพ่อค้ารับซื้อของเก่าเพราะได้ราคาที่เป็นไปในรูปของตัวเงิน ส่วนที่เหลือที่ขายไม่ได้ก็นำมาแลกไข่กับทางเทศบาล

4) ตั้งแต่ 17 กรกฎาคม 2547 ถึง 19 พฤษภาคม 2549 ได้หยุดการดำเนินงานในโครงการขยะแห้งแลกไข่ เหตุผลเพราะเกิดเหตุสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดน

ภาคใต้ ทำให้เจ้าหน้าที่ของทางเทศบาล ประชาชน คณะกรรมการชุมชนและแกนนำของชุมชนไม่กล้าที่จะเข้าร่วมในโครงการทำให้โครงการขยะแห้งแล้งไข่อีกทั้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการขยะแห้งแล้งไข่อีกโดยตรงได้มีการโยกย้ายไปรับตำแหน่งที่อื่น จึงขาดคนที่จะดำเนินโครงการขยะแห้งแล้งไข่อีกจึงทำให้โครงการหยุดชะงักไป

5) ตั้งแต่ 20 พฤษภาคม 2549 จนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2550 เทศบาลนครยะลา โดยสำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ได้เริ่มดำเนินกิจกรรมขยะแห้งแล้งไข่อีกครั้งหนึ่งโดยเป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการ “Big Cleaning Day” ที่เน้นการจัดการมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งนี้ก็เพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาลนครยะลาได้รู้จักการคัดแยกมูลฝอยก่อนที่จะทิ้งช่วยกันทำให้เทศบาลนครยะลาได้ชื่อว่าเป็นเมืองที่มีความสะอาดเรียบร้อยตลอดไป

4.1.3 ขั้นตอนการทำกิจกรรมในวันดำเนินงานโครงการขยะแห้งแล้งไข่อีก

เทศบาลนครยะลา โดยสำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ดำเนินกิจกรรมขยะแห้งแล้งไข่อีกทุกวันเสาร์ ก่อนวันดำเนินการเจ้าหน้าที่ของทางเทศบาลจะประชาสัมพันธ์กิจกรรม โดยใช้ทั้งใบปลิวและการใช้รถกระจายเสียง เพื่อแจ้งให้ประชาชนทราบถึงสถานจัดกิจกรรมการรับแลกขยะแห้งแล้งไข่อีกและเวลาในการรับแลก ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่เวลา 09.00 น. จนกระทั่งถึงเวลา 15.00 น. การดำเนินการในวันจัดกิจกรรมจะแบ่งเป็นขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

4.1.3.1 ประชาชนนำขยะแห้งแล้งไข่อีกมาจากร้านเรือนยื่นเข้าแถวรอคิวตามลำดับ

4.1.3.2 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบประเมินน้ำหนักของขยะแห้งแล้งไข่อีกและสิ่งของที่ประชาชนนำมาแลก จะไม่ชั่งด้วยเครื่องชั่งน้ำหนัก แต่จะประมาณการน้ำหนักที่ใกล้เคียงกับน้ำหนักจริง เทียบกับจำนวนของไข่อีกที่ประชาชนจะได้รับโดยประเมินค่าเปรียบเทียบเป็นตัวเงินเมื่อนำไปจำหน่ายต่อราคา 1 กิโลกรัม และมีข้อพิจารณาในการประเมินค่าของขยะเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งจะทำให้ผู้ที่นำขยะมาแลกได้ไข่อีกเพิ่มจำนวนมากขึ้น คือ ผู้ที่มีการคัดแยกขยะออกเป็นประเภทและหมวดหมู่และมีการล้างทำความสะอาดสิ่งของได้ดีก่อนที่จะนำมาแลก เช่น มีการล้างทำความสะอาดขวด แก้ว มีการแกะฉลากสินค้าออกจากขวด ตลอดจนผู้ที่มีร่างกายพิการ ทูพพลภาพ เด็กเล็กและคนชรา จะได้รับการพิจารณาให้ไข่อีกเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ

4.1.3.3 ขั้นตอนทะเบียนรายชื่อ ที่อยู่ และจำนวนไข่อีกที่ได้รับของผู้ที่เข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นสถิติและข้อมูลและทำการแจกจ่ายไข่อีกให้แก่ผู้ที่นำขยะแห้งแล้งไข่อีกมาแลก

4.1.3.4 ขั้นตอนการเก็บรวบรวม และทำการคัดแยกมูลฝอยออกเป็นประเภทหมวดหมู่ เพื่อสะดวกในการขนส่งและจำหน่าย รวมทั้งการขนขยะไปจำหน่ายที่ ร้านค้า หรือสถานที่รับซื้อ

4.1.3.5 ขั้นการจำหน่ายขยะแห้ง ที่ร้านรับซื้อโดยเจ้าของกิจการชั่งน้ำหนักของขยะแห้งด้วยเครื่องชั่งน้ำหนัก และประเมินราคาตามที่ได้กำหนด

จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมในโครงการขยะแห้งแลกไข่เป็นการร่วมมือกันดำเนินงานระหว่างเจ้าหน้าที่ของทางเทศบาลนครยะลา คณะกรรมการชุมชน แกนนำของชุมชน และประชาชนในเขตเทศบาลนครยะลา โดยดำเนินโครงการตั้งแต่ พ.ศ.2543 จนกระทั่งถึงปัจจุบัน พ.ศ.2550 แม้จะมีสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จนทำให้โครงการขยะแห้งแลกไข่หยุดชะงักไปบ้างก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ทำให้เจ้าหน้าที่ของทางเทศบาลนครยะลาย่อท้อและยังคงมีความพยายามที่จะสานต่อโครงการต่อไป ยังคงมีการดำเนินงานในโครงการขยะแห้งแลกไข่อีกครั้งในปลายปี 2549 โดยได้ไปทำร่วมกับโครงการ “Big Cleaning Day”

4.2 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จะประกอบไปด้วยข้อมูลทั่วไปของบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ การนับถือศาสนา สถานภาพในชุมชน การเข้าร่วมในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ และข้อมูลทั่วไปของครัวเรือน ได้แก่ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชน การเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย ประเภทของครัวเรือน ดังแสดงรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของบุคคล

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ การนับถือศาสนา สถานภาพในชุมชน การเข้าร่วมในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 70 เป็นเพศชายร้อยละ 30 อายุของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ที่ระหว่าง 20 -29 ปี ร้อยละ 41.8 รองลงมาอยู่ที่ระหว่าง 30 – 39 ปี ร้อยละ 25.5 อายุมากกว่า 40 ปี ร้อยละ 17.30 และอายุน้อยกว่า 19 ปี ร้อยละ 15.5

ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง คือ ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 42.0 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 26.8 ระดับอนุปริญญา หรือ ปวส. ร้อยละ 11.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 11.0 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 8.5 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 0.5 กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 38.5 รองลงมาเป็นนักศึกษา ร้อยละ 19.0 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 18.0 รับราชการ ร้อยละ 11.0 ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 10.8 ส่วนเกษตรกรรมและ

ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 1.0 และรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 0.8 กลุ่มตัวอย่างนับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 89.3 ส่วนศาสนาพุทธ ร้อยละ 10.7 และสถานภาพในชุมชนของกลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนทั่วไป ร้อยละ 96.8 เป็นประธานชุมชน กรรมการชุมชน หรือ อาสาสมัครสาธารณสุข ร้อยละ 3.3

กลุ่มตัวอย่างไม่เคยเข้าร่วมในโครงการขยะแห้งแลกไข่ ร้อยละ 80 ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้าร่วมโครงการขยะแห้งแลกไข่ของทางเทศบาลนครยะลา เพียงร้อยละ 20 โดยสามารถแสดงผลการศึกษา ได้ดังตาราง 4-2

ตาราง 4-2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของบุคคล

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้อมูลส่วนบุคคล		
เพศ		
ชาย		
หญิง	120	30.0
อายุ (ปี)	280	70.0
10 -19 ปี		
20 – 29 ปี		
30 – 39 ปี	62	15.5
40 – 49 ปี	167	41.8
50 – 59 ปี	102	25.5
60 ปี ขึ้นไป	54	13.5
ระดับการศึกษา	13	3.3
ประถมศึกษา	2	0.5
มัธยมศึกษาตอนต้น		
มัธยมศึกษาตอนปลาย		
อนุปริญญา	34	8.5
	44	11.0
	107	26.8
	45	11.3

ตาราง 4 -2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้อมูลส่วนบุคคล		
ระดับการศึกษา (ต่อ)		
ปริญญาตรี	168	42.0
อื่นๆ (ปริญญาโท)	2	0.5
อาชีพ		
ค้าขาย	154	38.5
รับจ้าง	72	18.0
นักเรียน/ นักศึกษา	76	19.0
รับราชการ	44	11.0
เกษตรกรรวม	4	1.0
รัฐวิสาหกิจ	3	0.8
ธุรกิจส่วนตัว	43	10.8
อื่นๆ (ไม่ได้ประกอบอาชีพ)	4	1.0
การนับถือศาสนา		
พุทธ	43	10.8
อิสลาม	357	89.3
สถานภาพในชุมชน		
ประธานชุมชน	4	1.0
กรรมการชุมชน	7	1.8
ประชาชนทั่วไป	387	96.7
อื่น ๆ (อสม.)	2	0.5
การเข้าร่วมในการคัดแยกมูลฝอยใน โครงการขยะแห้งแลกไข่		
เคย	80	20.0
ไม่เคย	320	80.0

4.2.2 ข้อมูลทั่วไปของครัวเรือน

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลทั่วไปของชุมชน ได้แก่ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชน การเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย ประเภทของครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า รายได้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 3,001 – 6,000 บาท ร้อยละ 41.5 รองลงมาอยู่ที่ 6,000 – 10,000 บาท ร้อยละ 28.8 รายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท ร้อยละ 19.8 และรายได้มากกว่า 10,001 – 15,000 บาท ร้อยละ 10.0

กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาในการอยู่อาศัยในเขตเทศบาลนครยะลา น้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 43.90 รองลงมาอยู่ในเขตเทศบาลระยะเวลา 16 -20 ปี ร้อยละ 31.3 และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมากกว่า 20 ปี ร้อยละ 12.8 น้อยที่สุดคือ กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลระยะเวลา 11 – 15 ปี ร้อยละ 5.3

การเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างจะเป็นลักษณะการเช่าที่อยู่อาศัย ร้อยละ 39.5 เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย ร้อยละ 35.5 และเป็นผู้อยู่อาศัย ร้อยละ 25.3

ประเภทของครัวเรือนเป็นบ้านพักอาศัย ร้อยละ 78.5 เป็นบ้านพักและทำธุรกิจด้วย ร้อยละ 13.5 และเป็นร้านค้าน้อยที่สุด ร้อยละ 8.0 โดยสามารถแสดงผลการศึกษาได้ดังตาราง 4-3

ตาราง 4-3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของครัวเรือน

ข้อมูลด้านครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้อมูลส่วนบุคคล		
รายได้ของครอบครัวต่อเดือน		
ต่ำกว่า 3,000 บาท	79	19.8
3,001 – 6,000 บาท	166	41.5
6,001 – 10,000 บาท	115	28.8
10,001 - 15,000 บาท	36	9.0
มากกว่า 15,000 บาทขึ้นไป	4	1.0
การเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย		
เป็นของตนเอง	141	35.5
เช่า	158	39.5
เป็นผู้อยู่อาศัย	101	25.3
ประเภทของครัวเรือน		
บ้านพักอาศัย	314	78.5
ร้านค้า	32	8.0
บ้านพักและทำธุรกิจค้าขายด้วย	54	13.5

4.3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยพิจารณาตามรูปแบบการมีส่วนร่วม โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ (1) การมีส่วนร่วมในด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา (2) การมีส่วนร่วมในด้านการคิดและเสนอแนวทางการดำเนินงาน (3) การมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงาน (4) การมีส่วนร่วมในด้านการรับผลประโยชน์และ (5) การมีส่วนร่วมในด้านการประเมินผล เมื่อพิจารณาถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา จะใช้การแบ่งช่วงการแปลผลตามหลักการของการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class Interval) โดยเทียบจากการคิดคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุดแล้วหารด้วยจำนวนระดับชั้นที่แบ่งหรือระดับที่ต้องการแปลผล (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544) สำหรับการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนั้นจึงได้เกณฑ์การแปลผลดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	น้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	มาก
4.21 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

4.3.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา พบว่าการมีส่วนร่วมในด้านนี้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมย่อยที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมสามารถแจกแจงได้ดังนี้ กิจกรรมที่มีส่วนร่วมในระดับปานกลางมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในลักษณะการมีกิจกรรมพูดคุย/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงปัญหา และสาเหตุของปัญหามูลฝอยกับบุคคลในครอบครัว รองลงมาคือ การมีกิจกรรมพูดคุย/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหามูลฝอยกับผู้นำชุมชนลำดับสุดท้าย คือ การมีกิจกรรมพูดคุย/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหามูลฝอยกับเพื่อนบ้าน ส่วนกิจกรรมย่อยที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ใน

ระดับน้อย คือ การมีโอกาสเสนอปัญหาและรับฟังปัญหาเกี่ยวกับมูลฝอยในที่ประชุมของชุมชนกับการมีกิจกรรมพูดคุย/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหามูลฝอยกับคณะกรรมการชุมชน ดังตาราง 4-4

ตาราง 4-4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแล่งใหม่ของเทศบาลนครยะลา จำแนกเป็นรายชื่อ ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา

ข้อรายการกิจกรรมการมีส่วนร่วมด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
1. การมีกิจกรรมพูดคุย/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหามูลฝอยกับบุคคลในครอบครัว	3.06	0.97	ปานกลาง
2. การมีกิจกรรมพูดคุย/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหามูลฝอยกับผู้นำชุมชน	2.76	0.99	ปานกลาง
3. การมีกิจกรรมพูดคุย/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหามูลฝอยกับคณะกรรมการชุมชน	2.56	1.07	น้อย
4. การมีกิจกรรมพูดคุย/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหามูลฝอยกับเพื่อนบ้าน	2.68	1.05	ปานกลาง
5. การมีโอกาสเสนอปัญหาและรับฟังปัญหาเกี่ยวกับมูลฝอยในที่ประชุมของชุมชน	2.49	1.09	น้อย
รวม	2.71	1.03	ปานกลาง

4.3.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้ง

แล่งใหม่ของเทศบาลนครยะลา ด้านการคิดและเสนอแนวทางการดำเนินงาน

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแล่งใหม่ของเทศบาลนครยะลา ด้านการคิดและเสนอแนวทางการดำเนินงาน พบว่า การมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับน้อย กิจกรรมย่อยที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมสามารถแจกแจงได้ ดังนี้ กิจกรรมที่มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด คือ การเข้าร่วมการประชุมในชุมชนและเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการขยะแห้งแล่ง รองลงมาคือ การเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการขยะแห้งแล่ง ไปยังเทศบาลนครยะลา เช่น

แจ้งด้วยตนเอง การโทรศัพท์ การส่งจดหมาย หรือการตอบแบบสอบถาม และลำดับสุดท้ายคือ การเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการขยะแห้งแลกไข่ แก่คณะกรรมการชุมชน ส่วนการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ได้แก่ การพูดคุยหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลต่างๆ เช่นบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลอื่นๆ เกี่ยวกับโครงการขยะแห้งแลกไข่ที่ทางเทศบาลดำเนินการ รองลงมา คือ การเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางการดำเนินโครงการขยะแห้งแลกไข่ แก่เจ้าหน้าที่ของเทศบาลที่ออกปฏิบัติงาน ดังแสดงตาราง 4-5

ตาราง 4-5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา จำแนกเป็นรายชื่อ ด้านการคิดและเสนอแนวทางการดำเนินงาน

ข้อรายการกิจกรรมการมีส่วนร่วมด้านการคิด และเสนอแนวทางการดำเนินงาน	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
6. การพูดคุยหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลต่างๆ เช่นบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลอื่นๆ เกี่ยวกับโครงการขยะแห้งแลกไข่ที่ทางเทศบาลดำเนินการ	2.77	1.04	ปานกลาง
7. การเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางการดำเนินโครงการขยะแห้งแลกไข่แก่เจ้าหน้าที่ของเทศบาลที่ออกปฏิบัติงาน	2.63	1.00	ปานกลาง
8. การเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการขยะแห้งแลกไข่ ไปยังเทศบาลนครยะลา เช่น แจ้งด้วยตนเอง การโทรศัพท์ การส่งจดหมาย หรือการตอบแบบสอบถาม	2.50	1.07	น้อย
9. การเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการขยะแห้งแลกไข่แก่คณะกรรมการชุมชน	2.51	1.07	น้อย
10. การเข้าร่วมการประชุมในชุมชนและเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการขยะแห้งแลกไข่	2.47	1.08	น้อย
รวม	2.57	1.05	น้อย

4.3.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห่ง แลกเปลี่ยนของเทศบาลนครยะลา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห่งแลกเปลี่ยนของเทศบาลนครยะลา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพบว่า การมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมย่อยที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมสามารถแจกแจงได้ดังนี้ กิจกรรมที่มีส่วนร่วมในระดับปานกลางมากที่สุด คือ การคัดแยกมูลฝอยบางประเภทกลับมาใช้ประโยชน์ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์ เศษขวด เศษกระป๋อง ฯลฯ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการแนะนำหรือให้ความรู้เรื่องการคัดแยกมูลฝอย แก่สมาชิกในครอบครัวหรือนุคคลอื่น และกิจกรรมที่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย คือ การเข้าร่วมดำเนินโครงการขยะแห่งแลกเปลี่ยนกับการเข้าร่วมในการฝึกอบรม หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกมูลฝอยของทางเทศบาล ตามลำดับ ดังแสดงตาราง 4-6

ตาราง 4-6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห่งแลกเปลี่ยนของเทศบาลนครยะลา จำแนกเป็นรายชื่อ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ข้อรายการกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
11. ท่านได้เข้าร่วมการดำเนินโครงการขยะแห่งแลกเปลี่ยน	2.31	1.145	น้อย
12. ท่านคัดแยกมูลฝอยบางประเภทกลับมาใช้ประโยชน์ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์ เศษขวด เศษกระป๋อง ฯลฯ	2.96	0.964	ปานกลาง
13. ท่านแนะนำหรือให้ความรู้เรื่องการคัดแยกมูลฝอยแก่สมาชิกในครอบครัวหรือนุคคลอื่น	2.78	0.987	ปานกลาง
14. ท่านเข้าร่วมการฝึกอบรม หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกมูลฝอยของทางเทศบาล	2.42	1.064	น้อย
รวม	2.62	1.04	ปานกลาง

4.3.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแยกไข่ ของเทศบาลนครยะลา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแยกไข่ของเทศบาลนครยะลา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่าการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมย่อยที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมสามารถแจกแจงได้ดังนี้ กิจกรรมที่มีส่วนร่วมในระดับปานกลางมากที่สุด คือ การที่ทำให้ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการรักษาสภาพแวดล้อม รongลงมา คือ การทำให้มีความตระหนักในการมีส่วนช่วยลดปริมาณมูลฝอยในชุมชน และทำให้ครอบครัวได้ประหยัดค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ทำให้คนในครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีเพราะได้ทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น ดังแสดงตาราง 4-7

ตาราง 4-7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแยกไข่ของเทศบาลนครยะลา จำแนกเป็นรายชื่อ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ข้อรายการกิจกรรมด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
15. บริเวณที่สาธารณะและบริเวณที่พักอาศัยของท่านมีความสะอาดเรียบร้อย ปราศจากเศษมูลฝอยตกค้าง	3.09	0.99	ปานกลาง
16. ปริมาณมูลฝอยในชุมชนมีปริมาณลดลง	3.10	1.09	ปานกลาง
17. ทำให้ครอบครัวของท่านได้ประหยัดค่าใช้จ่าย	3.14	1.05	ปานกลาง
18. ทำให้คนในครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีเพราะได้ทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น	3.14	1.03	ปานกลาง
19. ทำให้ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการรักษาสภาพแวดล้อม	3.21	1.05	ปานกลาง
20. ทำให้ท่านได้มีความตระหนักในการมีส่วนช่วยลดปริมาณมูลฝอยในชุมชนของท่านมากยิ่งขึ้น	3.22	1.03	ปานกลาง
รวม	3.15	1.03	ปานกลาง

4.3.5 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห่ง แลกเปลี่ยนของเทศบาลนครยะลา ด้านการมีส่วนร่วมในด้านการประเมินผล

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห่งแลกเปลี่ยนของเทศบาลนครยะลา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับน้อย โดยพบว่ากิจกรรมย่อยที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการเข้าไปดำเนินโครงการขยะแห่งแลกเปลี่ยนตั้งแต่ขั้นตอนแรกคือการคิดริเริ่มโครงการ ร่วมดำเนินโครงการ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมประเมินผลการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด รองลงมาคือ การแจ้งผลการดำเนินงานคัดแยกมูลฝอย กลับไปยังเทศบาล ไม่ว่าจะเป็วิธีกรใด ๆ ก็ตาม ส่วนกิจกรรมย่อยที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง คือ การติดตามและรับทราบนโยบาย แผนงาน และโครงการต่างๆ ของเทศบาลที่เกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอย รองลงมาคือ การสังเกตการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยของทางเทศบาลทุก ๆ ด้าน เช่น การบริหารงาน การเงินและการคลัง การบริการ ฯลฯ และ ตามลำดับ ดังแสดงตาราง 4-8

ตาราง 4-8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห่งแลกเปลี่ยนของเทศบาลนครยะลา จำแนกเป็นรายชื่อ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ข้อรายการกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
21. การติดตามและรับทราบนโยบาย แผนงาน และโครงการต่างๆ ของเทศบาลที่เกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอย	2.75	0.98	ปานกลาง
22. การสังเกตการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยของทางเทศบาลทุก ๆด้าน เช่น การบริหารงาน การเงินและการคลัง การบริการ ฯลฯ	2.63	0.93	ปานกลาง
23. การแจ้งผลการดำเนินงานคัดแยกมูลฝอย กลับไปยังเทศบาล ไม่ว่าจะเป็วิธีกรใด ๆ ก็ตาม	2.56	1.07	น้อย
24. ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการขยะแห่งแลกเปลี่ยนตั้งแต่ขั้นตอนแรกคือการคิดริเริ่มโครงการ ร่วมดำเนินโครงการ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมประเมินผลการดำเนินการ	2.45	1.04	น้อย
รวม	2.59	1.00	น้อย

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยก
 มูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วน
 ร่วมในด้านการรับผลประโยชน์มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
 และสุดท้ายด้านการดำเนินงาน ส่วนการมีส่วนร่วมที่อยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการคิดและเสนอแนว
 ทิศทางการดำเนินงานกับด้านการประเมินผล ดังแสดงตาราง 4-9

ตาราง 4-9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
 คัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา จำแนกเป็นราย
 ด้าน

ข้อรายการกิจกรรมการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
1. ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา	2.71	1.03	ปานกลาง
2. ด้านการคิดและเสนอแนวทางการดำเนินงาน	2.57	1.05	น้อย
3. ด้านการดำเนินงาน	2.62	1.04	ปานกลาง
4. ด้านการรับผลประโยชน์	3.15	1.03	ปานกลาง
5. ด้านการประเมินผล	2.59	1.01	น้อย
รวม	2.72	1.03	ปานกลาง

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความรู้สึกต่อการ
 ดำเนินงานคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา ซึ่งผลการศึกษา
 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ดีต่อโครงการขยะแห้งแล่งไข่ เพราะจะได้ลดปริมาณ
 ขยะลงอีกทั้งชุมชนก็จะมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น และในการสอบถามความคิดเห็นต่อการจ่าย
 ค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะของทางเทศบาลนครยะลา ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 64.4 เห็นด้วย
 เพราะจะได้เป็นกำลังใจแก่ผู้ที่ทำหน้าที่เก็บ ขน กวาด ขยะ และกำจัด เนื่องจากจะได้นำไปเป็น
 ค่าจ้างและสวัสดิการพิเศษแก่เจ้าหน้าที่เหล่านั้น ทั้งยังเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายของทางเทศบาลนคร
 ยะลาอีกทางหนึ่งด้วย

4.4 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนระหว่างกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการขยะแห้งแลกไข่ กับกลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา จำนวน 320 คน หรือร้อยละ 80 ส่วนกลุ่มที่เคยเข้าร่วมโครงการขยะแห้งแลกไข่มีเพียง 80 คน ร้อยละ 20 ดังแสดงในตาราง 4-10

ตาราง 4-10 แสดงการเข้าร่วมโครงการขยะแห้งแลกไข่ของประชาชน

การเข้าร่วมโครงการขยะแห้งแลกไข่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	80	20.0
ไม่เคย	320	80.0
รวม	400	100.00

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการขยะแห้งแลกไข่ระหว่างกลุ่มที่เคยเข้าร่วมโครงการขยะแห้งแลกไข่กับกลุ่มที่ไม่เคยเข้าร่วมโครงการขยะแห้งแลกไข่โดยวิธี Mann – Whitney Test พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน ดังตาราง 4-11

ตาราง 4-11 การวิเคราะห์ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่

การเข้าร่วมโครงการขยะแห้งแลกไข่	N	$\bar{X}$	SD	Value	P-value
กลุ่มที่เคยเข้าร่วมโครงการขยะแห้งแลกไข่	80	2.33			
กลุ่มที่ไม่เคยเข้าร่วมโครงการขยะแห้งแลกไข่	320	4.67			
	400		0.43	- 1.53	0.13

4.5 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห่งแรกของเทศบาลนครยะลา

4.5.1 ระยะเวลาในการอยู่อาศัย

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครยะลา มากกว่า 20 ปี ร้อยละ 33.6 รองลงมาอาศัยอยู่ระหว่างระยะเวลา 1 – 5 ปี ร้อยละ 29.8 อาศัยอยู่เป็นระยะเวลา 6 – 10 ปี ร้อยละ 14.2 อาศัยอยู่เป็นระยะเวลา 16 – 20 ปี ร้อยละ 13.7 อาศัยอยู่เป็นระยะเวลา 11 – 15 ปี ร้อยละ 5.6 และอาศัยอยู่เป็นระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 3.0 ดังแสดงในตาราง 4-12

ตาราง 4-12 แสดงระยะเวลาในการอยู่อาศัยของประชาชนในเขตเทศบาลนครยะลา

ระยะเวลาการอยู่อาศัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. น้อยกว่า 1 ปี	11	3.0
2. 1 – 5 ปี	125	29.8
3. 6 – 10 ปี	60	14.2
4. 11 – 15 ปี	26	5.6
5. 16 – 20 ปี	53	13.7
6. มากกว่า 20 ปี	125	33.6
รวม	400	100

4.5.2 ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อผู้นำท้องถิ่นและพนักงานเทศบาล

ผลการศึกษาในด้านความเชื่อมั่นของประชาชนต่อผู้นำท้องถิ่นและพนักงานเทศบาลในการเข้าร่วมคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห่งแรกของเทศบาลนครยะลา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อมั่นต่อตัวนายกเทศมนตรีว่ามีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการขยะแห่งแรกในระดั้มากที่สุด ร้อยละ 12.5 รองลงมาเชื่อมั่นต่อพนักงานเทศบาล ร้อยละ 9.3 และมีความเชื่อมั่นต่อสมาชิกสภาเทศบาล ร้อยละ 8.3 ลำดับสุดท้ายมีความเชื่อมั่นต่อรองนายกเทศมนตรี ร้อยละ 7.8 ดังแสดงในตาราง 4-13

ตาราง 4-13 ระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อผู้นำท้องถิ่นและพนักงานเทศบาล

คำถาม	ระดับความเชื่อมั่นของประชาชน				
	เชื่อมั่นมากที่สุด	เชื่อมั่นมาก	เชื่อมั่นปานกลาง	เชื่อมั่นน้อย	ไม่มีความเชื่อมั่นเลย
1. ท่านมีความเชื่อมั่นต่อนายกเทศมนตรีว่ามีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการขยะแห้งแลกไข่เพียงใด	12.5	21.3	46.5	15.8	4.0
2. ท่านมีความเชื่อมั่นต่อรองนายกเทศมนตรีว่ามีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการขยะแห้งแลกไข่เพียงใด	7.8	24.0	44.3	20.0	4.0
3. ท่านมีความเชื่อมั่นต่อสมาชิกสภาเทศบาลว่ามีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการขยะแห้งแลกไข่เพียงใด	8.3	20.5	40.0	26.0	5.3
4. ท่านมีความเชื่อมั่นต่อพนักงานเทศบาลว่ามีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการขยะแห้งแลกไข่เพียงใด	9.3	22.3	38.3	25.8	4.5

4.5.3 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขยะแห้งแลกไข่

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขยะแห้งแลกไข่ของทางเทศบาลนครยะลา โดยได้รับมากที่สุด จากช่องทางรถกระจายเสียงของเทศบาลนครยะลา ร้อยละ 6.0 รองลงมาคือ จากแผ่นพับ ใบปลิว แผ่นป้าย ร้อยละ 5.3 และจากเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 4.8 และสุดท้ายคือ สื่อวิทยุ ร้อยละ 4.5 ดังแสดงผลในตาราง

ตาราง 4-14 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสารและความถี่ของการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขยะแห้งแลงไ้

ความถี่ของการได้รับข่าวสาร							
แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับโครงการขยะแห้งแลงไ้ของเทศบาลนครยะลา	ได้รับมากที่สุด	ได้รับมาก	ได้รับปานกลาง	ได้รับน้อย	ได้รับน้อยที่สุด	ไม่ทราบเลย	รวม
1. วิทยุ	4.5	24.6	24.1	18.4	15.2	13.1	100
2. โทรทัศน์	2.1	9.1	16.0	16.3	19.8	36.6	100
3. หนังสือพิมพ์	0.8	4.8	14.7	17.4	20.1	42.1	100
4. หนังสือ/นิตยสาร/วารสาร	0.5	3.8	14.2	18.2	18.0	45.3	100
5. แผ่นพับ/ใบปลิว/แผ่นป้าย	5.3	13.5	19.8	20.3	15.2	25.9	100
6. รถกระจายเสียง	6.0	14.1	25.9	19.9	12.8	21.2	100
7. นิทรรศการ	1.1	6.5	11.3	23.7	20.2	37.4	100
8. เพื่อนบ้าน/เพื่อนร่วมงาน	4.8	22.2	23.2	21.4	15.9	12.6	100
9. การแจ้งข่าวสารจากผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน	3.5	17.1	24.6	16.3	14.1	24.4	100
การรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขยะแห้งแลงไ้ในภาพรวม	4.5	15.5	32.8	22.3	11.8	13.3	100

4.5.4 ความรู้ความเข้าใจในเรื่องมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอย

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องและได้คะแนนสูงเกือบทุกข้อมีเพียงบางข้อเท่านั้นที่ตอบคำถามผิด เช่น มูลฝอย หมายถึง สิ่งของที่เหลือใช้ต่างๆ ที่ไม่มีประโยชน์และไม่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีกเพราะยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการนำมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่มีผู้ตอบคำถามได้ถูกต้องน้อยที่สุด ร้อยละ

ผลคะแนนจากตาราง 16 ซึ่งมีคะแนนเต็ม 18 คะแนน ผู้วิจัยทำการแบ่งช่วงการแปลผลตามหลักการของการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class interval) เทียบจากการคิดคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุดแล้วหารด้วยจำนวนระดับชั้นที่แบ่งหรือระดับที่ต้องการแปลผลทั้งหมด (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2544) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอยแบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

กลุ่มที่มีความรู้ตั้งแต่ 1 – 6 คะแนน แปลผลเป็น ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย

กลุ่มที่มีความรู้ตั้งแต่ 7 – 12 คะแนน แปลผลเป็น ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง

กลุ่มที่มีความรู้ตั้งแต่ 13 – 18 คะแนน แปลผลเป็น ระดับความรู้ความเข้าใจมาก ดังแสดงใน

ตาราง 4-15

ตาราง 4-15 สรุป จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้ความเข้าใจในเรื่องมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอย

ระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มที่มีความรู้มาก (13 - 18 คะแนน)	222	55.5
กลุ่มที่มีความรู้ปานกลาง (7 -12 คะแนน)	162	44.5
กลุ่มที่มีความรู้น้อย (1 - 6 คะแนน)	0	0
รวม	400	100
$\bar{X} = 14.11$, $SD = 1.59$, $max = 18$, $min = 7$		

จากตาราง 17 ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอยอยู่ในกลุ่มความรู้มาก โดยมีคะแนนอยู่ระหว่าง 13 - 18 คะแนน จำนวน 222 คน ร้อยละ 55.5 กลุ่มที่มีความรู้ปานกลาง ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 7 -12 คะแนน จำนวน 162 คน ร้อยละ 40.5 และกลุ่มที่มีความรู้น้อย มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 - 6 คะแนน ซึ่งพบว่าไม่มีกลุ่มนี้เลย

4.5.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แต่ละปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา

ผู้วิจัยได้กำหนดปัจจัย (ตัวแปรอิสระ) ที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา (ตัวแปรตาม) ไว้ 4 ตัวแปร ได้แก่ (1) ระยะเวลาในการอยู่อาศัย (2) ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อผู้นำท้องถิ่นและพนักงานเทศบาล (3) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการคัดแยกมูลฝอยและ (4) ความรู้ความเข้าใจในเรื่องมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอย โดยนำตัวแปรทั้ง 4 ตัวมาวิเคราะห์ด้วยสถิติแบบสหสัมพันธ์ (Correlations) จากการนำปัจจัย (ตัวแปรอิสระ) ทั้ง 4 ตัวแปรมาวิเคราะห์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา โดยใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า มีปัจจัย (ตัวแปรอิสระ) เพียง 3 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา ได้แก่ (1) ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อผู้นำท้องถิ่นและพนักงานเทศบาล (2) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการคัดแยกมูลฝอย และ (3) ความรู้ความเข้าใจในเรื่องมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอย ดังแสดงผลตาราง 4-16

ตาราง 4-16 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยก
มูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา

X	X₁	X₂	X₃	X₄	X₅
X₁ Pearson Correlation	1	.167**	.077	.087	.059
Sig. (2 - tailed)	.	.001	.141	.094	.254
N	372	372	372	372	372
X₂ Pearson Correlation	.167**	1	.527*	.167**	.520*
Sig. (2 - tailed)	.001	.	.000	.001	.000
N	372	400	400	400	400
X₃ Pearson Correlation	.077	.527*	1	.134**	.611*
Sig. (2 - tailed)	.141	.000	.	.007	.000
N	372	400	400	400	400
X₄ Pearson Correlation	.087	.167**	.134**	1	.172*
Sig. (2 - tailed)	.094	.001	.007	.	.001
N	372	400	400	400	400
X₅ Pearson Correlation	.059	.520*	.611*	.172*	1
Sig. (2 - tailed)	.254	.000	.000	.001	.
N	372	400	400	400	400

X = ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการ
ขยะแห้งแล่งไข่ของเทศบาลนครยะลา

X₁ = ระยะเวลาในการอยู่อาศัย

X₂ = การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

X₃ = ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อผู้นำท้องถิ่นและพนักงานเทศบาล

X₄ = ความรู้ความเข้าใจเรื่องมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอย

X₅ = การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแล่งไข่ของ
เทศบาลนครยะลา

จากผลการศึกษาราย 4-16 สามารถอธิบายรายละเอียดผลการศึกษาแต่ละปัจจัยได้ดังนี้

1) ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอยมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา ซึ่งหมายความว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่างในชุมชนได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอยเพิ่มขึ้นก็จะส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างสนใจที่จะทำการคัดแยกมูลฝอยในครัวเรือนเพิ่มขึ้น

2) ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นของประชาชนต่อผู้นำท้องถิ่นและพนักงานเทศบาลมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา ซึ่งหมายความว่าเมื่อกลุ่มตัวอย่างในชุมชนมีความเชื่อถือศรัทธาต่อผู้นำท้องถิ่นและพนักงานเทศบาลจะทำให้กลุ่มตัวอย่างสนใจในการเข้าร่วมโครงการขยะแห้งแลกไข่ของทางเทศบาลนครยะลา

3) ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอยมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา ซึ่งหมายความว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่างในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอยที่ถูกต้องก็จะสามารถคัดแยกมูลฝอยดังกล่าวเก็บไว้ใช้ประโยชน์หรือแยกมูลฝอยนำมาแลกไข่กับทางเทศบาลนครยะลา

4) ปัจจัยด้านระยะเวลาในการอยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา ซึ่งหมายความว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในชุมชนไม่ว่าจะเป็นระยะเวลานานหรือระยะเวลาสั้นก็ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ ของเทศบาลนครยะลา ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอย ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อผู้นำท้องถิ่นและพนักงานเทศบาลและ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอย ส่วนปัจจัยที่ไม่มีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตาม โครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา คือ ระยะเวลาการอยู่อาศัย

4.6 ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา

จากการศึกษา พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วม ในโครงการขยะแห้งแลกไข่ของทางเทศบาล จากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างสามารถสรุปประเด็นปัญหาที่พบได้ดังนี้ คือ ไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการขยะแห้งแลกไข่ จำนวน 192 คน ปัญหาลำดับรองลงมาคือไม่มีความรู้เรื่องขยะมูลฝอย จำนวน 164 คน และเทศบาลเก็บขนขยะโดยไม่มีคัดแยก จำนวน 140 คน นอกจากนี้พนักงานเทศบาลปฏิบัติงานไม่จริงจัง จำนวน 123 คน อีกทั้งผู้นำชุมชนไม่มีบทบาทในการรณรงค์ขอความร่วมมือ จำนวน 119 คน และช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างเทศบาลกับประชาชนมีความยากลำบาก จำนวน 103 คน ตลอดจนการคัดแยกมูลฝอยไม่ได้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและนายกเทศมนตรีไม่เห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหามูลฝอย จำนวน 61 คนและ 60 คนตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 4-17

ตาราง 4-17 ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม ในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา

ประเด็นปัญหา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (คน)
1. ไม่มีเวลา	192
2. ไม่มีความรู้เรื่องมูลฝอย	164
3. เทศบาลเก็บขนขยะโดยไม่มีคัดแยก	140
4. พนักงานเทศบาลปฏิบัติงานไม่จริงจัง	123
5. ผู้นำชุมชนไม่มีบทบาทในการรณรงค์ขอความร่วมมือ	119
6. ช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างเทศบาลกับประชาชนมีความยากลำบาก	103
7. การคัดแยกมูลฝอยไม่ได้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง	61
8. นายกเทศมนตรีไม่เห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหามูลฝอย	60

จากการศึกษา พบว่าปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชุมชนต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดแยกมูลฝอยตาม โครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา เกิดจากการที่ไม่มีเวลาในการเข้ามาร่วมทำการคัดแยกขยะแห้งเพื่อนำมาแลกกับไข่ของทางเทศบาล ร้อยละ 33.45 ปัญหาที่พบรองลงมาคือ การประชาสัมพันธ์ของเทศบาลยังไม่ชัดเจนและทั่วถึง ร้อยละ 27.20 และ

ประเด็นปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกมูลฝอย ร้อยละ 16.40 และสุดท้าย คือ การไม่มีถังแยกขยะ ร้อยละ 6.70 ดังแสดงตาราง 4-18

ตาราง 4-18 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชุมชนต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา

ประเด็นปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ไม่มีเวลาในการเข้าร่วมทำการคัดแยกขยะแห้งเพื่อนำมาแลกกับไข่ของทางเทศบาล	96	33.45
2. การประชาสัมพันธ์ยังไม่ชัดเจนทั่วถึง	78	27.20
3. ขาดความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะ	47	16.40
4. ไม่มีถังแยกขยะ	20	6.70
5. คนในชุมชนไม่ร่วมมือ	18	6.27
6. เจ้าหน้าที่เก็บขยะทำงานไม่ทั่วถึง	10	3.50
7. ไม่ได้เข้าร่วมเลยเพราะไม่รู้ข่าวสาร	8	2.80
8. อื่นๆ (พนักงานทำงานไม่จริงจัง สถานที่รับแลกไกลบ้าน)	10	3.50
รวม	287	100

นอกจากนี้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi – structured interviews) พบว่าปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการมีส่วนร่วมโครงการขยะแห้ง มีดังต่อไปนี้ คือ

เทศบาล ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นนั้นเนื่องมาจากการขาดความต่อเนื่องของการดำเนินโครงการเพราะทางพนักงานของทางเทศบาลที่เป็นผู้ร่วมดำเนินโครงการมีการโยกย้ายไปปฏิบัติราชการในพื้นที่อื่น จึงไม่มีใครดำเนินโครงการต่ออย่างจริงจัง อีกทั้งทำให้ขาดบุคลากรหลักที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโครงการขยะแห้งแลกไข่

คณะกรรมการชุมชน ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นคล้ายคลึงกับทางเทศบาลเพราะขาดการดูแลและแกนนำชุมชนที่สามารถสานต่อให้โครงการมีความต่อเนื่อง เพราะเมื่อครบวาระก็ได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ขึ้นมา

ประชาชน ปัญหาและอุปสรรคที่พบคือ การไม่มีเวลาที่จะไปทำกิจกรรมที่จัดขึ้นของทางเทศบาลอีกทั้งก็หวั่นเกรงในสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลไม่กล้าออกมาเข้าร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของทางเทศบาลนครยะลา เกิดจากความไม่ต่อเนื่องของการดำเนินโครงการทั้งจากทางเทศบาลและคณะกรรมการชุมชน ส่วนฝ่ายประชาชนไม่มีเวลาในการเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมในการดำเนินโครงการขยะแห้งแลกไข่ ประกอบกับสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ทำให้กิจกรรมไม่สามารถดำเนินไปได้ดังที่ต้องการ เนื่องจากประชาชนหวาดกลัวในสถานการณ์

จากการศึกษา สรุปได้ว่าเทศบาลนครยะลา เน้นการปลูกสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการคัดแยกมูลฝอยก่อนที่จะทิ้งและลดการก่อให้เกิดมูลฝอย เพื่อช่วยทำให้เทศบาลนครยะลาเป็นเมืองที่มีความสะอาดเรียบร้อย โดยได้ดำเนินโครงการขยะแห้งแลกไข่ มาตั้งแต่ พ.ศ. 2543 ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ ได้แก่ ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อผู้นำท้องถิ่นและพนักงานเทศบาล การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอย และความรู้ความเข้าใจในเรื่องมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอย ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ของเทศบาลนครยะลา คือ ระยะเวลาในการอยู่อาศัย นอกจากนี้พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการดำเนินงาน และด้านการรับผลประโยชน์ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการคิดและเสนอแนวทางการดำเนินงานกับด้านการประเมินผล มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยตามโครงการขยะแห้งแลกไข่ คือ ขาดความต่อเนื่องของการดำเนินโครงการอีกทั้งประชาชนไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ